

54. ULUSAL DİYABET KONGRESİ

18 - 22 Nisan 2018 Rixos Sungate Hotel Beldibi / Antalya

TÜRK DİYABET CEMİYETİ

TÜRKİYE DİYABET VAKFI

Diyabetik Ayak ve Yara Bakımı Kursu

Diyabetik ayakta infeksiyon ve biyofilm

Dr. Çağrı Büke

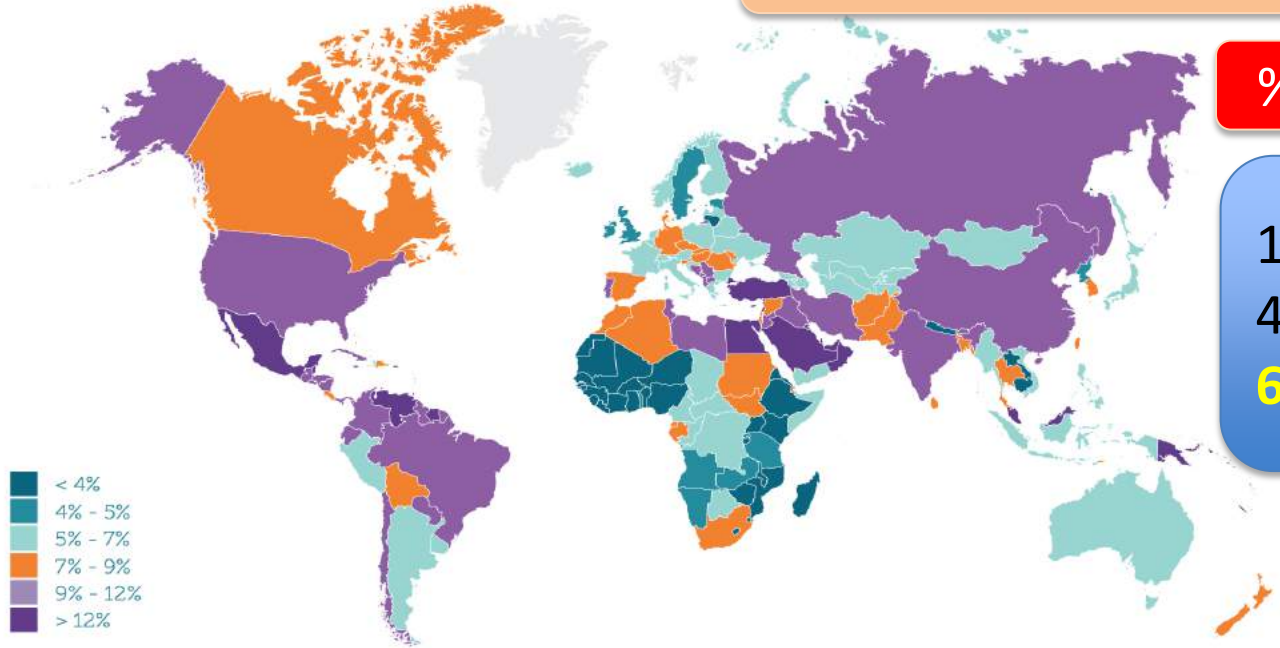
**Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı**

Epidemiyoloji

Global prevalence % 8.5 (erişkin)

% 14.5

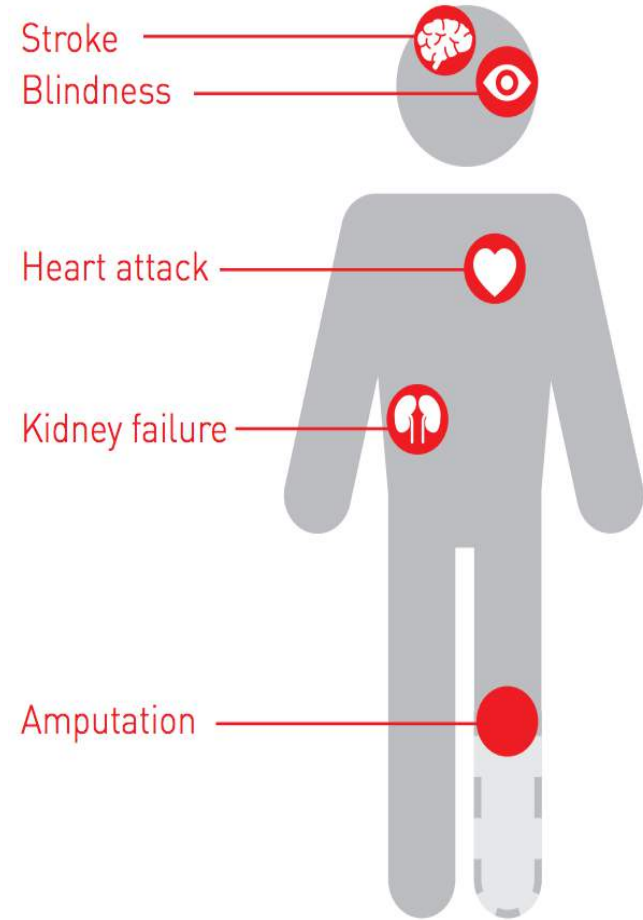
108 milyon 1980
422 milyon 2014
642 milyon 2040

- Günümüzde en ciddi sağlık sorunlarının başında gelmektedir
- Avrupa'da en yüksek oran Türkiye'de

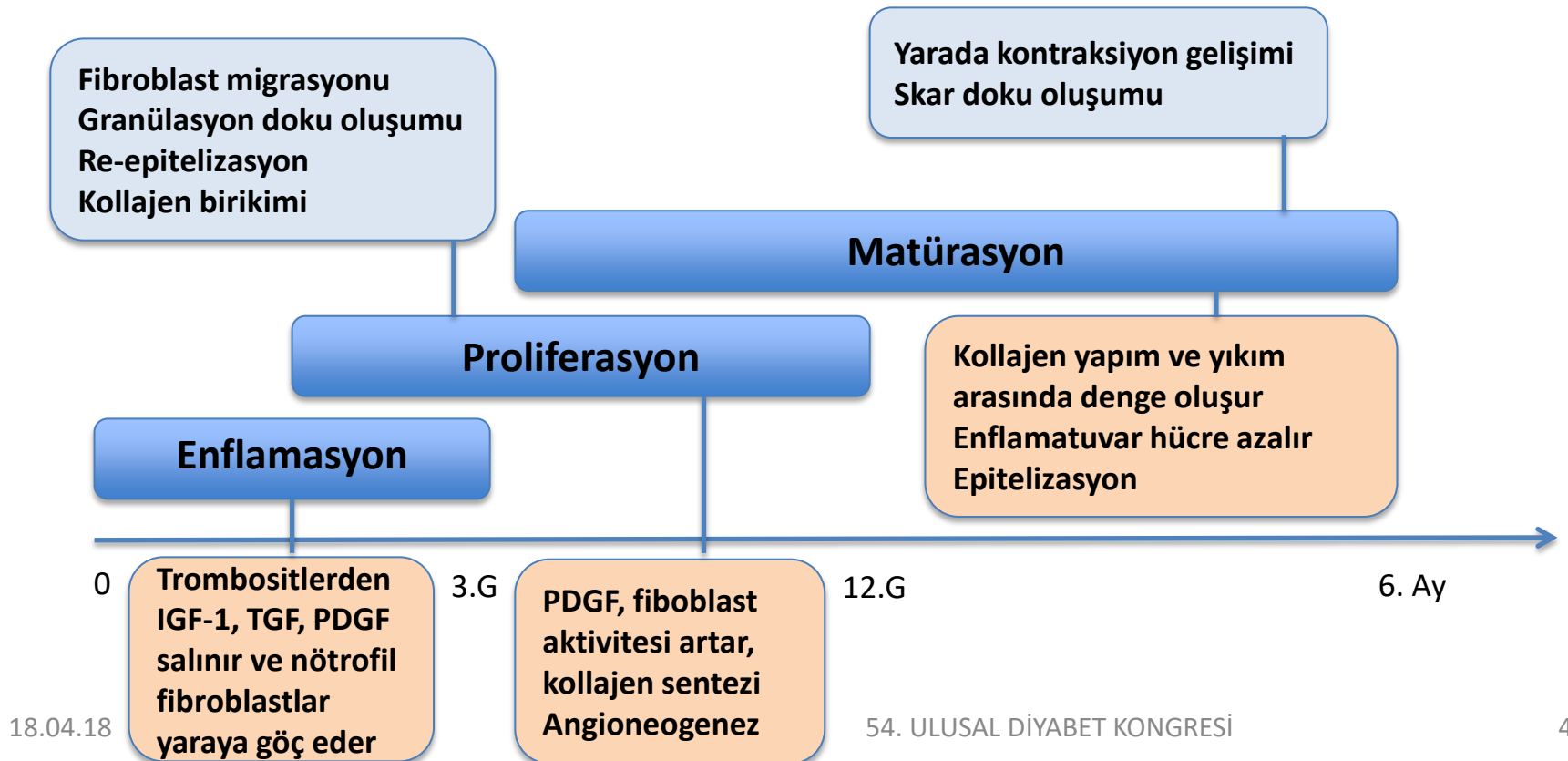
Diyabetin sonuçları

- En ciddi komplikasyonlarından birisi diyabetik ayak yarası
- Risk **%25**
- Olguların **%10-30**'u ampütasyon riski ile karşı karşıya
- 5 yıllık mortalite riski **%50-60**

Kronik yara

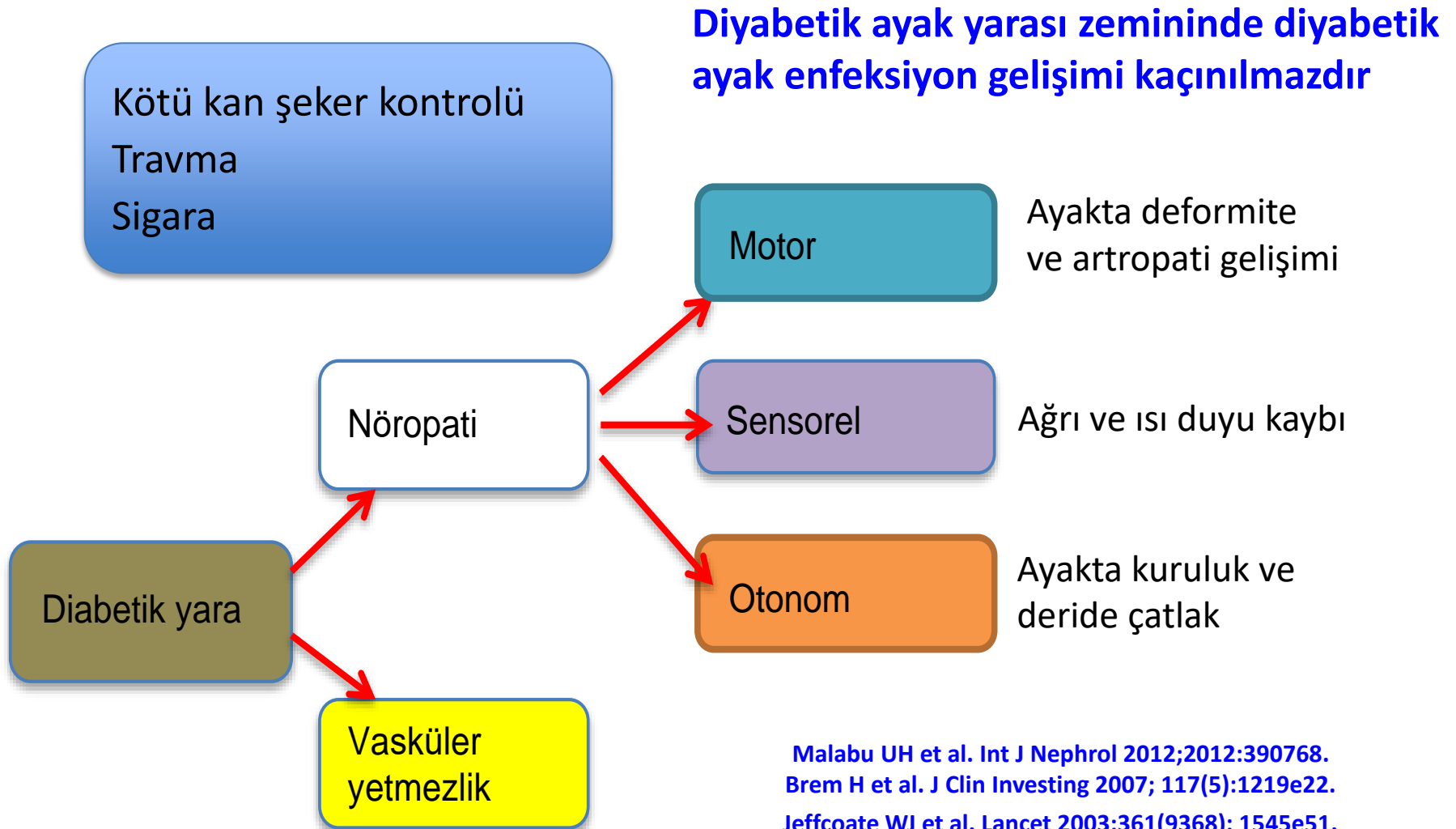
- Kronik yara; yara iyileşme döngüsü basamaklarından herhangi birisinde ortaya çıkan aksaklık sonucu gelişmektedir

Kronik yara

- Akut yarayı kronik yaradan ayırt etmede kesin bir **zaman** ayırımı söz konusu değildir
- Günümüzde kabul edilen görüş;
- Yara yüzey alanında haftada %15 ya da bir ay içinde yaklaşık %50 **azalma olmaması** kronik dönem olarak kabul edilmektedir
- Diyabetik ayak yaraları kronik yaraya en tipik örnektir

Diyabetik ayak yarası oluşum mekanizması

Texas yara sınıflaması

A – Enfekte değil, B – Enfekte, C – İskemik, D – İskemik ve nekrotik

S	Tanım	Olası etken mo.	Resim
0	Yüzeyel ülser, subkütan doku sağlam	<i>S.aureus</i> , KNS, <i>Streptococcus</i> spp.	

Texas yara sınıflaması

A – Enfekte değil, B – Enfekte, C – İskemik, D – İskemik ve nekrotik

S	Tanım	Olası etken mo.	Resim
0	Yüzeysel ülser, subkütan doku sağlam	<i>S.aureus</i> , KNS, <i>Streptococcus</i> spp.	
1	Yüzeysel deri ve subkütan doku tutulumu söz konusu, tendon, kapsül, kemik tutulumu yok	<i>S.aureus</i> , KNS, <i>Streptococcus</i> spp.	

Texas yara sınıflaması

A – Enfekte değil, B – Enfekte, C – İskemik, D – İskemik ve nekrotik

S	Tanım	Olası etken mo.	Resim
0	Yüzeysel ülser, subkütan doku sağlam	<i>S.aureus</i> , KNS, <i>Streptococcus</i> spp.	
1	Yüzeysel deri ve subkütan doku tutulumu söz konusu, tendon, kapsül, kemik tutulumu yok	<i>S.aureus</i> , KNS, <i>Streptococcus</i> spp.	
2	Tendon ve/veya kapsül tutulumu mevcut	0/1 +; Enterobacteriaceae, Enterococcus spp. <i>P.Aeruginosa</i> <i>A.Baumannii</i> Anaeroblar	

Texas yara sınıflaması

A – Enfekte değil, B – Enfekte, C – İskemik, D – İskemik ve nekrotik

S	Tanım	Olası etken mo.	Resim
0	Yüzeyel ülser, subkütan doku sağlam	<i>S.aureus</i> , KNS, <i>Streptococcus</i> spp.	
1	Yüzeyel deri ve subkütan doku tutulumu söz konusu, tendon, kapsül, kemik tutulumu yok	<i>S.aureus</i> , KNS, <i>Streptococcus</i> spp.	
2	Tendon ve/veya kapsül tutulumu mevcut	0/1 +; Enterobacteriaceae, Enterococcus spp. <i>P.Aeruginosa</i> <i>A.Baumannii</i> Anaeroblar	
3	Abse mevcut ve kemik de tutulmuştur	2 +; Anaerobik streptokok <i>Clostridium</i> spp.	

Diyabetik ayakta enfeksiyon tanısı

- Klinik bulgular
- Rutin laboratuvar
- Özgül laboratuvar
- Radyolojik inceleme

Diyabetik ayak enfeksiyon tedavisi

- Ülserin olduğu enfekte olmayan yaralarda antimikrobiyal tedaviye gerek yoktur
- Yaradan örnek alınması önemlidir

18.04.18

54. ULUSAL DİYABET KONGRESİ

12

Diyabetik ayak enfeksiyon tedavisi

- Enfekte yaralarda tedaviye ampirik başlanır
- Kültür sonucuna göre etkene yönelik antimikrobiyal tedavi
- **Hafif olgular** ayaktan tedavi edilebilir

- Amoksisilin+klavülanik asid 1g BID tbl. – 12 saat ara ile 1 tbl
- 2. K Sefalosporin (Sefuroksim) 500 mg tbl. – 8 saat ara ile 1 tb
- Dikloksasilin 500 mg tbl. – 8 saat ara ile 1 tbl

Diyabetik ayak enfeksiyon tedavisi

Texas-2 diyabetik ayak enfeksiyon tedavisi

- TMP-SMX 160/800 tbl. 12 saat ara ile 1 tbl +
- Amoksisilin+klavülanik asid 1g BID tbl. – 12 saat ara ile 1 tbl

ya da

- Klindamisin 450 mg tbl. 8 saat ara ile 1 tbl +
- Ciprofloxacın / levofloxacın / moxifloxacın
750 mg 12s 750 mg 24s 400 mg 24s

Diyabetik ayak enfeksiyon tedavisi

Texas 3 (Ağır olgular)

- Hastaneye yatırılarak tedavi edilirler
  - Piperacillin-tazobactam 4.5 g 6 – 8 s
  - Imipenem-cilastatin 500 mg 6 s
  - Meropenem 1 g 8 s
  - Ertapenem* 1 g 24 s
  - Moxifloxacin 400 mg 24 s
- +
- Vancomycin 15 to 20 mg/kg 8 – 12 s
  - Linezolid 600 mg 12 s
  - Daptomycin 4 to 6 mg/kg 24 s

Diyabetik ayak infeksiyonlarında biyofilm

- Diyabetik ayak enfeksiyonlarında karşılaşılan sorunlardan birisi de **biyofilm** oluşumudur
- **Biyofilm** mikroorganizmalarca oluşturulan; herhangi bir yüzeye/ ara yüzeye tutunan, ekstrasellüler polimerik matriks içerisinde bulunan mikrobiyal yapı kümeleridir

Diyabetik ayak infeksiyonlarında biyofilm

- Yara iyileşmesinin önündeki en önemli engellerden birisidir
- Bakteriyi antibiyotiklerin etkisinden koruyan önemli bir yapıdır
- Nötrofillerin fagositoz etkisine karşı korur
- Biyofilmdeki polisakkarid konak antikor ve komplemanı inaktive eder

Contents lists available at SciVerse ScienceDirect

Diabetes & Metabolic Syndrome: Clinical Research & Reviews

journal homepage: www.elsevier.com/locate/dsx

Original article

The diabetic foot infections: Biofilms and antimicrobial resistance

Abida Malik ^a, Zubair Mohammad ^{a,b,*}, Jamal Ahmad ^{b,1}

- 162 diyabetik ayak enfeksiyonu; **%67.9 biyofilm** oluşturan mikroorganizma

Frequency of distribution of isolates from 162 DFU patients in relation to treatment.
N (%).

	Name of isolates	Total	Growth type
	Aerobic	n	Biofilm +
	Gram positive cocci	88 (34.5)	60 (68.1)
1	<i>Staphylococcus aureus</i>	60 (23.5)	43 (48.8)
2	<i>Enterococcus faecalis</i>	9 (3.5)	6 (6.8)
3	<i>Beta hemolytic streptococcus</i>	6 (2.3)	4 (4.5)
4	CONS ^a	6 (2.3)	3 (3.4)
5	<i>Coryneform spp</i>	7 (2.7)	4 (4.5)
	Gram negative bacilli	167 (65.4)	119 (71.2)
6	<i>Escherichia coli</i>	71 (27.8)	54 (32.3)
7	<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	40 (15.6)	33 (19.7)
8	<i>Klebsiella oxytoca</i>	18 (7.0)	11 (6.5)
9	<i>Klebsiella pneumoniae</i>	15 (5.8)	8 (4.7)
10	<i>Proteus vulgaris</i>	9 (3.5)	5 (2.9)
11	<i>Proteus mirabilis</i>	4 (1.5)	2 (1.1)
12	<i>Acinetobacter spp</i>	8 (3.13)	5 (2.9)
13	<i>Morganella morganii</i>	2 (0.7)	1 (.05)
	Total	255	179 (70.1)

Staphylococcus aureus %68.1

Escherichia coli %32.3

Pseudomonas aeruginosa %19.7

Contents lists available at SciVerse ScienceDirect

Diabetes & Metabolic Syndrome: Clinical Research & Reviews

journal homepage: www.elsevier.com/locate/dsx

Original article

The diabetic foot infections: Biofilms and antimicrobial resistance

Abida Malik^a, Zubair Mohammad^{a,b,*}, Jamal Ahmad^{b,1}

Biyofilm oluşumu için risk faktörleri;

Erkek

Diyabet süresi

Ülser süresi > 1 ay

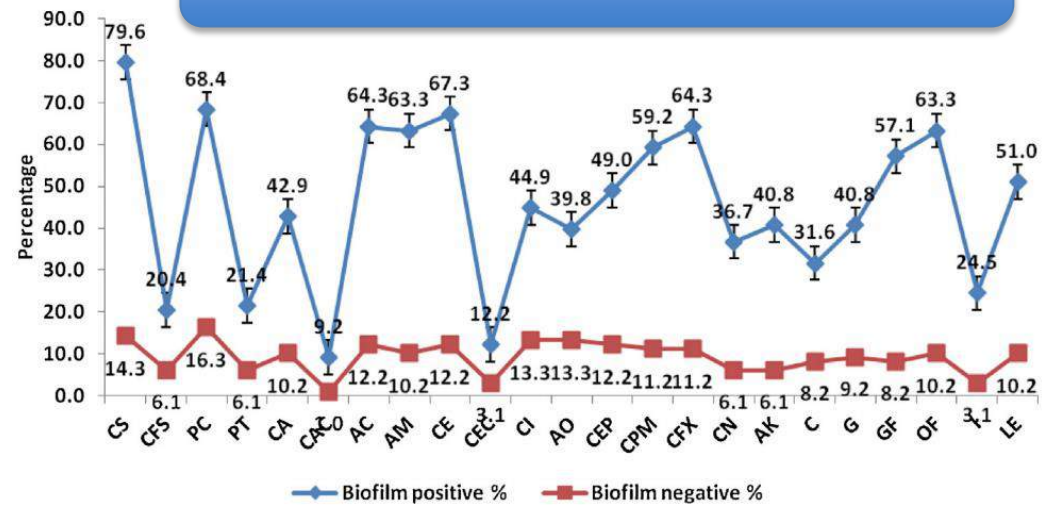
Ülser büyüklüğü > 4 cm²

Önceden antibiyotik kullanımı

HbA1c > %7

Polimikrobiyal enfeksiyon

Antibiyotiklere direnç daha yüksek

Vatan A, Saltoğlu N. 2017

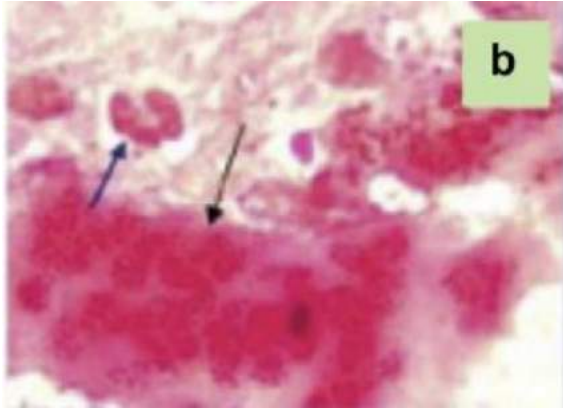
- 165 olgu   339 diyabetik ayak enfeksiyon etkeni
   115 (%34) biyofilm oluşumu
- Gram (+)   24/110   %21
- Gram (-)   91/229   %39

- Acinetobacter baumannii*   %62
- Pseudomonas aeruginosa*   %52
- Koagülaz negatif stafilokok   %43
- Klebsiella* spp.   %40

Risk Faktörleri

Ampütasyon
Antibiyotik kullanımı (son 3 ay)
Tekrarlayan ayak enfeksiyonu
Hastaneye yatış (son 3 ay)
MDR bakteri ile enfeksiyon

Biyofilm tanısı nasıl konulur ?

- İn-vivo ve in-vitro yöntemler

Klinik örneklerden (doku biyopsisi) yapılab Gram boyalı preparatların ışık mikroskop ile incelemesinde nötrofiller ve kendi ürettikleri matriks ile çevrili biyobiyel agregatların küme görülmesi b

iyofilm varlığını akla getirir

Biyofilm tanısı nasıl konulur ?

- Mikroplak yöntemi biyofilm varlığını taramada kullanılır
  - Kolay, basit, ucuz, kısa sürede sonuç verir
  - Antimikrobiyal tedavinin seçiminde yardımcıdır
- Moleküler yöntemler
  - Elektron mikroskopisi
  - Konfokal lazer tarama mikroskopu
  - PNA FISH (peptide nucleic acid fluorescence in situ Hybridization)

Biyofilm tedavisi

- Biyofilm oluşumunu önlemeye yönelik aşı,
- Biyofilm etkili ilaçlar ile antibiyotik kombinasyonları
  - Rifampisin
  - Daptomisin
  - Azitromisin
  - Tobramisin

Biyofilm tedavisi

Bakteriyofaj tedavisi

- Litik faj
- Topikal olarak uygulandığında
  - Bakteri koloni sayılarını azalttığı
  - Biyofilmlerdeki hücre bozulmasını önemli ölçüde arttırdığı
  - Yara iyileşmesini arttırdığı gözlemlendi

Biyofilm tedavisi

Probiyotikler

- Lactobacillus reuteri
- Lactobacillus rhamnosus
- Lactobacillus casei
- Lactobacillus acidophilus
- Diyabetik hastaların yarısında debridman, granülasyon dokusu oluşumu ve total iyileşmeyi indüklediği gösterilmiş

Biyofilm tedavisi

- Antimikrobiyal peptidler
- Biyofilmin mekanik uzaklaştırılması
- Biyolojik ve kimyasal ajanlar
  - Bal, dispersin-B, laktoferrin, galyum, bizmut, iyodin

Biyofilm tedavisi

Doğrudan biyofilm üzerine etkili ajanlar

- Matriks çözücü enzimler
- QS inhibitörleri
- Virülans faktör antikorları
- Lökosit yamaları
- Antimikrobiyalle QS inhibisyonu özelliği olan ultrason dalgaları, elektrik ve ultraviyole ışık kombinasyonları

Sonuç

- Diyabetik ayak yara enfeksiyonlarının önemli bir kısmında biyofilm oluşumu söz konusudur
- Bunların tanımlanması;
  - Tedavi başarısı
  - Tedavide kullanılacak antimikrobiyal tedavi seçenekleri
  - Tedavi süresi açısından gerekli ve önemlidir

İlginiz için teşekkür ederim